

ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΚΛΙΝΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΞΑΡΤΗΣΕΙΣ»

ΟΔΗΓΟΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ
ΠΡΟΤΑΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΒΑΣΕΙ ΠΟΙΟΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ

ΣΥΝΤΑΚΤΕΣ:

Τριλίβα Σοφία, Καθηγήτρια
Τζανάκης Εμμανουήλ, Καθηγητής

Περιεχόμενα

Α. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	3
Β. ΠΕΡΙΛΗΨΗ	4
Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	4
Δ. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	6
Ε. ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΑΞΙΑ.....	14
ΣΤ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΗΧΗΣΗ	14
Ζ. ΧΡΟΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	14
Η. ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ	15

A. ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

A.M. ΦΟΙΤΗΤΗ/ΤΡΙΑΣ	
ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ	
ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΙΝΗΤΟΥ	
E-MAIL	

ΤΙΤΛΟΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

.....

.....

[Ο τίτλος πρέπει να αναφέρεται καθαρά στον σκοπό της έρευνας και στο ερευνητικό ερώτημα. Πρέπει να είναι συνοπτικός, ενημερωτικός, περιγραφικός και σαφής.]

ΤΡΙΜΕΛΗΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ/ ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ	
ΜΕΛΗ	

[Τα ονόματα των μελών συμπληρώνονται μετά την απόφαση της Συντονιστικής Επιτροπής και τη Συνέλευση Τμήματος.]

Β. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

[Η περίληψη αποτυπώνει τα βασικά στοιχεία της μελέτης. Περιλαμβάνει:

- σύντομη περιγραφή του επιστημονικού πλαισίου του έργου,
- τον στόχο ή τους στόχους της έρευνας,
- τη μεθοδολογία,
- τα ευρήματα που αναμένονται και την προσδοκώμενη ερευνητική συνεισφορά.

Συνήθως, η περίληψη έχει μέγεθος μίας ή δύο παραγράφων (περίπου 250 λέξεις). Συχνά, γράφεται αφού πρώτα οριστικοποιηθούν τα άλλα στοιχεία της πρότασης.]

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

[Στην Εισαγωγή, τοποθετούμε τη μελέτη στο πεδίο συμπεριλαμβάνοντας τα εξής:

- Σύντομο ιστορικό της μελέτης και αιτιολόγηση της έρευνας. Παρουσιάζουμε συνοπτικά τη σχετική βασική βιβλιογραφία που τοποθετεί και αιτιολογεί τη μελέτη. Καταγράφουμε τις βασικές δημοσιεύσεις και τα δεδομένα που σκιαγραφούν το ιστορικό συγκείμενο και το πλαίσιο της μελέτης.
- Σύντομη περιγραφή των μεθόδων συλλογής δεδομένων (π.χ. ημιδομημένες συνεντεύξεις, παρατήρηση, ομάδες εστίασης, ανάλυση γραπτών τεκμηρίων, κ.λπ.).
- Περιγραφή του πληθυσμού που πρόκειται να μελετηθεί.
- Συνοπτική αναφορά στη σημασία της μελέτης. Προσδιορίζουμε το ερευνητικό πρόβλημα, εξηγούμε γιατί είναι σημαντικό, παραθέτουμε στοιχεία που καταδεικνύουν τη σημασία του, επισημαίνουμε τον πιθανό αντίκτυπο στη μελλοντική έρευνα, πολιτική ή πρακτική.]

Γ1. Περίληψη της βασικής βιβλιογραφίας

[Η βασική βιβλιογραφία είναι ο πυρήνας των δημοσιευμένων εργασιών που καθοδήγησαν την εστίαση και το σχεδιασμό της έρευνας. Θα πρέπει να αποτυπώνει την υπάρχουσα γνώση σχετικά με το θέμα και να ορίζει πού και πώς η εργασία θα ενταχθεί στο πεδίο. Αναφέρουμε τις σημαντικότερες ακαδημαϊκές δημοσιεύσεις που παρέχουν πληροφορίες για τη μελέτη.]

Γ2. Εννοιολογικό Πλαίσιο

Η διαμόρφωση ενός καλά οργανωμένου εννοιολογικού πλαισίου είναι απαραίτητη για τον καθορισμό του ερευνητικού θέματος, βάσει διεξοδικής και ολοκληρωμένης ανασκόπησης της σχετικής βιβλιογραφίας. Το πλαίσιο ορίζει και αιτιολογεί το ερευνητικό ερώτημα, τη μεθοδολογία και την οπτική γωνία από την οποία θα γίνει η ερμηνεία των αποτελεσμάτων. Κατασκευάζουμε ένα εννοιολογικό πλαίσιο που παρέχει λογική και πειστική βάση για την έρευνα. Προσδιορίζουμε και ενσωματώνουμε βασικές έννοιες, αρχές, βέλτιστες πρακτικές και θεωρίες. Δείχνουμε ότι η διατύπωση του προβλήματος και το αντίστοιχο ερευνητικό ερώτημα πρέπει να ερευνηθούν, μπορούν να απαντηθούν και είναι σημαντικά για την προαγωγή της σκέψης και της πρακτικής.

[Το εννοιολογικό πλαίσιο είναι ένα περίγραμμα του ερευνητικού σχεδίου για τη διεξαγωγή της μελέτης. Εδώ εξηγούμε:

- Πώς εντάσσεται η μελέτη στο ευρύτερο πεδίο και ποιες θεωρητικές έννοιες του πεδίου ενσωματώνει.*
- Αν υπάρχει συγκεκριμένο θεωρητικό μοντέλο που μπορεί να υποστηρίξει την εργασία.*
- Ποιοι είναι οι στόχοι της μελέτης.]*

Γ3. Ερευνητικά Ερωτήματα

[Παρουσιάζουμε συνοπτικά το κύριο ερώτημα ή τα κύρια ερευνητικά ερωτήματα. Η ποιοτική έρευνα οργανώνεται συνήθως σύμφωνα με σκοπούς (επιδιώξεις/ερώτημα) και στόχους (ενέργειες που πρέπει να γίνουν για να επιτευχθούν οι σκοποί). Ο σκοπός και οι στόχοι πρέπει να παρουσιάζονται με σαφήνεια, να είναι σαφείς, κατανοητοί και να φανερώνουν τη φύση της ποιοτικής έρευνας.

Το αρχικό ερώτημα μπορεί να αναθεωρηθεί. Η διατύπωση και η βελτίωση ενός ποιοτικού ερευνητικού ερωτήματος απαιτεί διεξοδική, συστηματική και επαναλαμβανόμενη ανασκόπηση της βιβλιογραφίας καθώς και τη χρήση των αποτελεσμάτων της για τη διαμόρφωση ενός σαφούς πλαισίου για το ερώτημα και το σχεδιασμό της μελέτης. Η επαναληπτικότητα της διαδικασίας συμβάλλει στη διαμόρφωση ενός καίριου ερευνητικού ερωτήματος. Το ερώτημα πρέπει να έχει τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

- η απάντησή του να είναι εφικτή,
- να έχει ενδιαφέρον,
- να είναι καινοτόμο,
- να μη αντίκειται σε καθιερωμένες δεοντολογικές-ηθικές αρχές,
- να μπορεί να απαντηθεί συνυπολογίζοντας τις ιδιαιτερότητες του ερευνητικού αντικειμένου, την ιδιαιτερότητα του πλαισίου, τη διαθεσιμότητα χρόνου, υλικών και πόρων.

Μια μελέτη πραγματεύεται ένα κύριο ερευνητικό ερώτημα. Συχνά μπορεί να υπάρχουν υποερωτήματα ή πρόσθετα δευτερεύοντα ερωτήματα, αλλά συνήθως το κεντρικό ερώτημα είναι ένα.]

Δ. ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

[Σε αυτή την ενότητα:

- παρουσιάζουμε λεπτομερώς τον τρόπο συλλογής και ανάλυσης των δεδομένων,
- καταρτίζουμε ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα των σταδίων της έρευνας,
- παρέχουμε όλες τις αναγκαίες πληροφορίες προκειμένου ο αναγνώστης / η αναγνώστρια να μπορεί να αξιολογήσει τη μεθοδολογική ορθότητα της έρευνας και, δυνητικά, να επαναλάβει την έρευνα βάσει των παρεχόμενων οδηγιών.]

Δ1. Δείγμα της έρευνας

[Προσδιορίζουμε τον αριθμό των συμμετεχόντων που απαιτούνται για τη μελέτη και τα χαρακτηριστικά των ατόμων αυτών (κριτήρια συμπερίληψης και αποκλεισμού).

Περιγράφουμε συνολικά τους συμμετέχοντες και αναφέρουμε κατά προσέγγιση τον αριθμό τους. Ο αριθμός μπορεί να επηρεάζεται από την ποιότητα των δεδομένων, το εύρος της μελέτης (ευρεία ή σε βάθος), τη φύση του θέματος, το σχεδιασμό της μελέτης, τις ποιοτικές μεθόδους. Εάν θέλουμε να συνεχίσουμε τη δειγματοληψία έως ότου επιτευχθεί κορεσμός των θεματικών δεδομένων, δίνουμε μια εκτίμηση του πιθανού εύρους του δείγματος. Περιγράφουμε τον τρόπο με τον οποίο θα επιλέξουμε τις περιπτώσεις και τα κριτήρια για τον προσδιορισμό του κορεσμού της ολοκλήρωσης της συλλογής δεδομένων. Αιτιολογούμε τις αποφάσεις μας, όταν κρίνεται σκόπιμο, ώστε να μπορούμε να απαντήσουμε στις ερευνητικές ερωτήσεις/στόχους.

Εάν προσλαμβάνονται πολλαπλές ομάδες ατόμων, αναφέρουμε τα χαρακτηριστικά κάθε ομάδας. Περιγράφουμε το σχέδιο δειγματοληψίας και τη μέθοδο δειγματοληψίας για την επιλογή των συμμετεχόντων. Αναφέρουμε τον τρόπο με τον οποίο θα προσδιοριστεί ο βέλτιστος απαιτούμενος αριθμός συμμετεχόντων (μέγεθος δείγματος).]

Δ2. Σύλληψη και αποσαφήνιση εννοιών

[Η σύλληψη και αποσαφήνιση των εννοιών αποτελεί μια δυναμική διαδικασία εννοιολόγησης, συλλογής δεδομένων, ανάλυσης και ερμηνείας, με στόχο την επαρκή κατανόηση της συνθετότητας των φαινομένων.

Βασικά στοιχεία της σύλληψης των εννοιών στην ποιοτική έρευνα:

Εννοιολόγηση:

Οι έννοιες αναπτύσσονται αρχικά ως αφηρημένες ιδέες βάσει παρατηρήσεων και της υπάρχουσας βιβλιογραφίας.

Λειτουργικοποίηση:

Λειτουργικοποίηση είναι η διαδικασία αντιστοίχισης αφηρημένων εννοιών ή ιδεών με παρατηρήσιμα φαινόμενα.

Αν και οι έννοιες δεν μετριοούνται άμεσα με αριθμούς, οι ερευνητές που υιοθετούν την ποιοτική προσέγγιση αναπτύσσουν τρόπους για να τις καταστήσουν λειτουργικές για την ανάλυση. Προσδιορίζουν δείκτες ή αντιστοιχίσεις ανάμεσα στα δεδομένα που αντικατοπτρίζουν τη σημασία της έννοιας.

Συλλογή δεδομένων:

Η ποιοτική έρευνα χρησιμοποιεί διάφορες μεθόδους (συνεντεύξεις, ομάδες εστίασης, παρατηρήσεις, ανάλυση εγγράφων κ.ά.) για να συγκεντρώσει ικανό αριθμό δεδομένων για την εξερεύνηση και κατανόηση των εννοιών.

Ανάλυση δεδομένων:

Τεχνικές ανάλυσης ποιοτικών δεδομένων (π.χ., θεματική ανάλυση, θεμελιωμένη θεωρία και ανάλυση περιεχομένου, αφηγηματική ανάλυση και ανάλυση λόγου) χρησιμοποιούνται για τον προσδιορισμό μοτίβων, θεμάτων και σχέσεων που αφορούν στις υπό διερεύνηση έννοιες.

Ερμηνεία:

Οι ερευνητές ερμηνεύουν τα δεδομένα για να αναπτύξουν βαθύτερη κατανόηση του κατασκευασμένου κοινωνικού κόσμου, των βιωμάτων που σχετίζονται με αυτόν, των αποχρώσεών τους και της σχέσης τους με το πλαίσιο της μελέτης.]

Δ3. Αξιοπιστία, αυστηρότητα, ακρίβεια και αμεροληψία του ερευνητή/τριας - υπόμνημα του ερευνητή/της ερευνήτριας.

[Βέλτιστες Πρακτικές για την αξιοπιστία, αυστηρότητα, ακρίβεια και αμεροληψία: Σταδιακή Προσέγγιση.

Η αναστοχαστικότητα αποτελεί κρίσιμο στοιχείο της αυστηρότητας ακόμα και στα αρχικά στάδια της μελέτης. Μπορεί να είναι επιστημολογική, δηλαδή να αφορά στην επίγνωση των επιστημολογικών επιλογών ή προτιμήσεων. Αλλά μπορεί επίσης να αφορά στη συνειδητοποίηση των προκαταλήψεων και επομένως των δυνητικών μεροληψιών του ερευνητή/της ερευνήτριας, οι οποίες μπορεί να επηρεάσουν τις ερευνητικές αποφάσεις και ενέργειες. Το υπόβαθρο, οι πεποιθήσεις και οι εμπειρίες επηρεάζουν όλες τις πτυχές της έρευνας, από την επιλογή του ερωτήματος έως τον καθορισμό του τρόπου παρουσίασης των αποτελεσμάτων. Ως εκ τούτου, οι πιθανές επιπτώσεις της προκατάληψης και των τυχόν ηθικών ζητημάτων πρέπει να αναγνωρίζονται και να αντιμετωπίζονται. Για παράδειγμα: Πώς το ερώτημα και ο σχεδιασμός της μελέτης μπορούν να επηρεάσουν τη ζωή των συμμετεχόντων; Ποια θα είναι η θέση του ερευνητή σε σχέση με τους συμμετέχοντες; Θα

απαιτηθούν συγκεκριμένες μέθοδοι για την αντιμετώπιση πιθανών περιοχών ερευνητικής προκατάληψης και ηθικών ζητημάτων;

Η ακρίβεια, η ποιότητα και οι προτεινόμενες βέλτιστες πρακτικές για τον σχεδιασμό, τη διεξαγωγή και την αναφορά της έρευνας αφορούν στα εξής στάδια:

1. Σαφής σκοπός – στόχος ή ερευνητικό ερώτημα και υποστηρικτική αιτιολόγηση.
2. Επαρκής προετοιμασία – διεξοδική, ολοκληρωμένη ανασκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας και των προηγούμενων εργασιών.
3. Κατάλληλες μέθοδοι – η ερευνητική προσέγγιση και οι μέθοδοι πρέπει να είναι προσαρμοσμένες στην απάντηση του ερευνητικού ερωτήματος.
4. Σημαντικά αποτελέσματα – αποτελέσματα που προάγουν τη γνώση και/ή την πρακτική στον συγκεκριμένο τομέα.
5. Αποτελεσματική παρουσίαση – παρουσίαση με τρόπο που επιτρέπει σε άλλους να μιμηθούν και/ή να αξιοποιήσουν την εργασία.
6. Αναστοχαστική κριτική – τακτική, συστηματική προσέγγιση των ερωτημάτων και μάθηση από και κατά τη διάρκεια της ερευνητικής διαδικασίας μέσω του bracketing (βάζοντας αγκύλες/παρενθέσεις), δηλαδή μιας μεθόδου που αποσκοπεί στην αναστολή των προκαταλήψεων που απειλούν την αμεροληψία του/της ερευνητή/τριας. Ο ερευνητής/τρια καταγράφει τη θέση του/της έναντι του υπό μελέτη φαινομένου για να ενισχύσει την αναστοχαστικότητά του.

Ορισμένα ζητήματα αξιοπιστίας, αυστηρότητας και ακρίβειας στις ποιοτικές μελέτες προκύπτουν κατά την ανάλυση των δεδομένων (και όχι μόνο κατά τον σχεδιασμό). Οφείλονται στο γεγονός ότι η αξιοπιστία, η ακρίβεια και οι πιθανές προκαταλήψεις του ερευνητή αφορούν επίσης στον τρόπο με τον οποίο ερμηνεύονται τα ευρήματα. Τι μπορούμε να κάνουμε:

- *Μεριμνούμε για την αξιοπιστία, την αυστηρότητα και την ακρίβεια στη μελέτη,*
- *Εξουδετερώνουμε ή καταστέλλουμε όσο το δυνατόν πιο προσεκτικά τις τυχόν μεροληπτικές τάσεις ή στάσεις μας,*
- *Διασφαλίζουμε την όσο το δυνατόν πιο σχολαστική συλλογή των δεδομένων,*

- Εμπλέκουμε άλλους ερευνητές στη διαδικασία ανάλυσης των δεδομένων (τριγωνποίηση) ή καλούμε τους συμμετέχοντες να εκφράσουν τις απόψεις τους (έλεγχος συμμετεχόντων)].

Δ4. ΣΧΕΔΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΣΥΛΛΟΓΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

[Οι ποιοτικές ερευνητικές μεθοδολογίες περιλαμβάνουν διάφορες προσεγγίσεις, όπως η φαινομενολογική, η κονστρουκτιβιστική, η εθνογραφική, η θεμελιωμένη θεωρία, η αφηγηματική προσέγγιση, η έρευνα δράσης, η μελέτη περίπτωσης. Καθεμία εστιάζει στην κατανόηση εμπειριών, πολιτισμών ή συγκεκριμένων περιπτώσεων. Οι ποιοτικές μέθοδοι χρησιμοποιούνται για την κατανόηση σύνθετων συμφραζόμενων και υποκειμενικών φαινομένων στο δικό τους ιδιαίτερο πλαίσιο.

Πλαίσιο της έρευνας

Συμμετέχοντες

Ο αριθμός των συμμετεχόντων ποικίλει ανάλογα με το σχεδιασμό της έρευνας, το ερευνητικό ερώτημα και την προσέγγιση δειγματοληψίας. Είναι σημαντικό να περιγραφούν τα δημογραφικά στοιχεία των συμμετεχόντων τα οποία έχουν βαρύνουσα σημασία για τη μελέτη.

Προσέγγιση των συμμετεχόντων

Δειγματοληψία

Στο πλαίσιο της έρευνας, πρέπει να προσδιορίσουμε «ποιον/α» θα πρέπει να προσλάβουμε ή με ποιον/αν θα πρέπει να συνεργαστούμε για να δώσουμε απάντηση στα ερευνητικά ερωτήματα. Είναι σημαντικό να γνωρίζουμε ότι, σε περιπτώσεις «ευάλωτων πληθυσμών», οι απαιτήσεις της ΕΗΔΕ ΠΚ είναι πολύ αυστηρές ως προς τη διαδικασία της δειγματοληψίας και της εν γένει προσέγγισης των συμμετεχόντων.

Παραδείγματα μη πιθανολογικής δειγματοληψίας:

- Σκοπιμότητα
- Χιονοστιβάδα
- Ποσοστώσεις

- Ευκολία

Μέθοδος συλλογής δεδομένων

Οι συνήθεις μέθοδοι συλλογής δεδομένων περιλαμβάνουν σε βάθος συνεντεύξεις, ομάδες εστίασης, παρατηρήσεις, έρευνα δράσης, ανάλυση εγγράφων και εν γένει γραπτών τεκμηρίων. Οι μέθοδοι αυτές αποσκοπούν στη συλλογή άφθονων, περιγραφικών δεδομένων που παρέχουν πληροφορίες για το «γιατί» και το «πώς» του παρασκηνίου των υπό διερεύνηση φαινομένων.

Ηθική & Δεοντολογία

Η ενημερωμένη συγκατάθεση πρέπει να ληφθεί πριν από την έναρξη οποιωνδήποτε δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τη μελέτη. Για περισσότερες λεπτομέρειες σχετικά με τις ηθικές πτυχές της συμμετοχής ατόμων που δεν μπορούν να δώσουν τη συγκατάθεσή τους, ανατρέξτε στις οδηγίες στο ιστότοπο της ΕΗΔΕ.

Συμπεριλαμβάνουμε τυχόν προσεγγίσεις ή/και δραστηριότητες με στόχο την ελαχιστοποίηση των προκαταλήψεων και την ενίσχυση της αξιοπιστίας της μελέτης (Bracketing/παρενθέσεις, τοποθέτηση του ερευνητή/ερευνήτριας)].

Δ5. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Η ποιοτική ανάλυση δεδομένων είναι μια **διαδικασία κατανόησης αδόμητων πληροφοριών με στόχο την αποκάλυψη μοτίβων, θεμάτων και ιδεών που ρίχνουν φως στην ανθρώπινη εμπειρία**. Οι μέθοδοι ποιοτικής ανάλυσης δεδομένων ερμηνεύουν συστηματικά μη αριθμητικά δεδομένα. Οι βασικές μέθοδοι περιλαμβάνουν τη θεματική ανάλυση, την ανάλυση περιεχομένου, την ανάλυση λόγου, τη θεμελιωμένη θεωρία, τη ερμηνευτική φαινομενολογική ανάλυση και την αφηγηματική ανάλυση. Σε αυτό το πλαίσιο, παραθέτουμε τους λόγους για τους οποίους η μέθοδος ανάλυσης που επιλέξαμε είναι κατάλληλη για την εξέταση του ερευνητικού ερωτήματος/στόχου.

Η αυστηρότητα στην ανάλυση ποιοτικών δεδομένων αφορά στον βαθμό στον οποίο η ερευνητική διαδικασία είναι διεξοδική, ακριβής και υπεύθυνη. Περιλαμβάνει τη χρήση κατάλληλων μεθόδων, τη διαφάνεια της διαδικασίας και τη διασφάλιση της αξιοπιστίας των ευρημάτων.

Βασικές πτυχές της αυστηρότητας στην ανάλυση ποιοτικών δεδομένων:

1. Μεθοδολογική ακεραιότητα

Επιλογή μεθόδου παραγωγής δεδομένων:

Η επιλογή μεθόδων που συνάδουν με το ερευνητικό ερώτημα και τη φύση των δεδομένων είναι καίριας σημασίας. Μπορεί να πρόκειται για συνεντεύξεις, παρατηρήσεις, ανάλυση εγγράφων ή συνδυασμό αυτών.

Ενημέρωση ως προς τις επιλογές:

Οι ερευνητές πρέπει να είναι σε θέση να αιτιολογήσουν τις μεθοδολογικές επιλογές τους και να αποδείξουν ότι κατανοούν πλήρως τα πλεονεκτήματα και τους περιορισμούς αυτών.

2. Συλλογή δεδομένων και δειγματοληψία

Στρατηγικές δειγματοληψίας:

Η σκόπιμη δειγματοληψία, όπου οι συμμετέχοντες επιλέγονται για τις συγκεκριμένες γνώσεις, τα χαρακτηριστικά ή την εμπειρία τους, είναι συνηθισμένη στην ποιοτική έρευνα.

Συμμετοχή χρονικά επαρκής:

Η αφιέρωση επαρκούς χρόνου στα δεδομένα και στους συμμετέχοντες μπορεί να βοηθήσει τους ερευνητές να αποκτήσουν βαθύτερη κατανόηση του φαινομένου.

Κορεσμός:

Η επίτευξη κορεσμού των δεδομένων, όταν δεν προκύπτουν νέες πληροφορίες ή θέματα, αποτελεί ένδειξη επαρκούς συλλογής δεδομένων.

3. Ανάλυση και ερμηνεία δεδομένων (γενικές διαδικασίες)

Κωδικοποίηση:

Η οργάνωση και κατηγοριοποίηση των δεδομένων μέσω κωδικοποίησης αποτελεί βασικό μέρος της ποιοτικής ανάλυσης.

Τριγωνοποίηση:

Η χρήση πολλαπλών πηγών δεδομένων, μεθόδων ή συνδρομή και άλλων ερευνητών για την ανάλυση των δεδομένων μπορεί να ενισχύσει την αξιοπιστία των ευρημάτων.

Αναστοχαστικότητα:

Οι ερευνητές πρέπει να είναι ενήμεροι για τις δικές τους προκαταλήψεις και για τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να επηρεάσουν τη διαδικασία της έρευνας και τις ερμηνείες.

4. Αξιοπιστία και αναφορικότητα

Αξιοπιστία:

Καθορισμός της αξίας αλήθειας των ευρημάτων για το συγκεκριμένο πλαίσιο και τους συμμετέχοντες.

Μεταβιβασιμότητα:

Αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο τα ευρήματα μπορούν να εφαρμοστούν σε άλλα πλαίσια ή με διαφορετικούς συμμετέχοντες.

Αξιοπιστία:

Διασφάλιση ότι τα ευρήματα θα είναι παρόμοια εάν επαναληφθεί η έρευνα.

Επιβεβαιωσιμότητα:

Διασφάλιση ότι τα ευρήματα βασίζονται στα δεδομένα και όχι σε προκαταλήψεις του ερευνητή.

Έλεγχος συμμετεχόντων:

Εξασφάλιση ανατροφοδότησης από τους/τις συμμετέχοντες/σες σχετικά με τα δεδομένα και τις ερμηνείες.

5. Αυστηρότητα έναντι αναπαραγωγής

Είναι σημαντικό να αναγνωριστεί ότι η ποιοτική έρευνα δεν αφορά στην αναπαραγωγή ευρημάτων με τον ίδιο τρόπο που γίνεται στην ποσοτική έρευνα. Αντιθέτως, δίνει έμφαση στο βάθος και στον πλούτο της κατανόησης που αποκτάται μέσω της λεπτομερούς διερεύνησης ενός συγκεκριμένου πλαισίου. Η αυστηρότητα στην ποιοτική έρευνα αφορά στην κατάδειξη της πληρότητας, της επιμέλειας και της αξιοπιστίας της ερευνητικής διαδικασίας και όχι την επίτευξη ενός συγκεκριμένου αριθμητικού προτύπου. Απαιτεί προσεκτική και συστηματική προσέγγιση στη συλλογή, ανάλυση και ερμηνεία των δεδομένων, δίνοντας έμφαση στην αξιοπιστία και στην εγκυρότητα των ευρημάτων.

Ε. ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗ ΑΞΙΑ

[Η ακαδημαϊκή ή επιστημονική σημασία των ευρημάτων που θα προκύψουν από την έρευνα. Ο τρόπος με τον οποίο η εργασία μπορεί να προαγάγει τη γνώση του τομέα ή ενός θέματος.]

ΣΤ. ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΠΗΧΗΣΗ

[Η συμβολή που μπορεί να έχει η έρευνα στην ευρύτερη κοινωνία. Το πιθανό πρακτικό όφελος για έναν συγκεκριμένο πληθυσμό ή μια συγκεκριμένη κοινότητα.]

Ζ. ΧΡΟΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

[Ο χρονικός ορίζοντας για την ολοκλήρωση της μελέτης. Εξετάζουμε όλες τις πτυχές της προετοιμασίας της έρευνας, της παραγωγής δεδομένων, της ανάλυσης δεδομένων και της συγγραφής. Λαμβάνουμε υπόψη ότι τα περισσότερα στάδια της διπλωματικής εργασίας διαρκούν περισσότερο από ό,τι είχε αρχικά προγραμματιστεί. Για παράδειγμα, και ανάλογα με την περίπτωση, θα πρέπει να διαθέσουμε χρόνο για την εξέταση του πρωτοκόλλου και την έγκρισή του από την ΕΗΔΕ, για την ανεύρεση και προσέλκυση συμμετεχόντων, για την πρόσβαση σε έγγραφα και δεδομένα, για την αγορά εξοπλισμού, για τις διαδικασίες σύνταξης, συγγραφής, αναθεώρησης και εκ νέου συγγραφής της εργασίας.]

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ
Προετοιμασία έρευνας (Συγγραφή πρωτοκόλλου, έγκριση ΕΗΔΕ, συλλογή εργαλείων)	
Προσέλκυση συμμετεχόντων και συλλογή δεδομένων	
Ανάλυση δεδομένων	
Συγγραφή διπλωματικής/ έρευνας	

Η. ΠΑΡΑΠΟΜΠΕΣ

[Συμπεριλαμβάνουμε μόνο τις αναφορές που περιλαμβάνονται στην ερευνητική πρόταση. Οι αναφορές πρέπει να είναι πλήρεις και σε μορφή APA (η πιο πρόσφατη εκδοχή)]

ΤΜ. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΠΑΝ/ΜΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ